

AAN DE SLAG

SLAPEN

Tip! Cubiss en Bibliotheek Eindhoven hebben een inspiratiegids ontwikkeld voor de Nationale Voorleesdagen. De gids wordt naar alle scholen en kinderopvangorganisaties in Eindhoven en Waalre toegestuurd. In de gids staan tips hoe je het boek kan inzetten. Voor de allerkleinsten wordt het knisperboekje *Dag Dieren* van Dick Bruna meegeleverd.

Op 24 januari tot en met 3 februari 2018 zijn [de Nationale Voorleesdagen](#). Zoals de naam al doet vermoeden, staat deze week in het teken van voorlezen. Want niets is zo leuk en belangrijk als voorgelezen worden. Het prikkelt de fantasie, ontwikkelt het taalgevoel en bezorgt kinderen veel plezier.

Tijdens deze week wordt het Prentenboek van het Jaar uitgereikt. Een jury van bibliothecarissen kiest uit het complete aanbod van prentenboeken van het afgelopen jaar. Het belangrijkste criterium is dat het boek, naast een goed verhaal en aantrekkelijke illustraties, voldoende aanknopingspunten biedt voor interactie met jonge kinderen en verwerking in hun spel na het voorlezen. Het Prentenboek van 2018 is [Ssst! De tijger slaapt](#) van Britta Teckentrup.

Geïnspireerd door dit boek is deze uitwerking gericht op het thema 'Slapen'. Aan de hand van online en offline activiteiten geven we aan hoe je het prentenboek en andere media rondom het thema kan inzetten bij peuters. Let wel: blijf kritisch en beoordeel zelf of het medium en bijbehorende activiteiten geschikt zijn voor jouw kinderen. Bedenk óf je medium inzet en met welk doel.

Ssst! De tijger slaapt – Interactief voorlezen

Ssst! De tijger slaapt is een interactief prentenboek, geschikt voor kinderen tussen de 2-5 jaar. Tijdens het voorlezen zitten de kinderen niet stil; door het verhaal worden ze erbij betrokken. Door verschillende vragen te stellen, laat je ze nadenken en praten over het verhaal.

Introductie activiteit

Introduceer het boek als volgt: *"De tijger slaapt en we willen*

Wanneer: De activiteit zet je in tijdens het voorlezen.

Hoofddoel: Bevorderen van verhaalbegrip.

Groeps grootte: Met de hele groep.

haar niet wakker maken. Er is alleen een probleem: alle dieren moeten erlangs en de tijger ligt vreselijk in de weg. Hoe gaan de dieren dat oplossen?” Hebben de kinderen een goed idee hoe de dieren langs de tijger komen? Bespreek de mogelijkheden en vertel daarna dat je het boek gaat voorlezen. Let goed op hoe de dieren daadwerkelijk langs de tijger komen.

Tijdens activiteit

Lees het boek aan de kinderen voor. Het verhaal leent zich voor interactie. Aan de kinderen wordt namelijk gevraagd om de dieren veilig over de tijger heen te krijgen. Ze moeten blazen, aaien, wiegen en een slaapliedje voor de tijger zingen. Kunnen de kinderen dit allemaal? Daag de kinderen uit door nóg harder te blazen, sneller te aaien, zachter het liedje te zingen etc. Stel tussendoor prikkelende vragen over/naar aanleiding van het verhaal. Dit vergroot het verhaalbegrip.

Afsluiting activiteit

Bespreek het boek en de activiteit met de kinderen na. Is de tijger uiteindelijk in slaap gevallen? Welke oplossing werkte het best? Hebben de dieren de oplossingen van de kinderen uitprobeerde?

Ssst! De tijger slaapt – Hoe slaapt een tijger eigenlijk?

In het prentenboek *Ssst! De tijger slaapt* is te zien hoe de tijger aan het slapen is. Maar hoe slaapt een tijger dan precies? Hoe slaapt een tijger in het wild? Slapen tijgers heel anders dan de kinderen? Bekijk samen filmpjes over slapende tijgers op internet en bespreek het na.

Zoek van tevoren al wat filmpjes op van de tijger, zodat je weet wat voor beelden de kinderen te zien krijgen. Zo kom je niet voor verrassingen te staan.

Introductie activiteit

Sla het boek *Ssst! De tijger slaapt* open en laat de prent zien waarop de tijger is afgebeeld. Slaapt de tijger? Waaraan kan je dat zien? Aan zijn ogen? Aan zijn houding? Is de tijger aan het liggen of staat hij rechtop als hij slaapt? Hoe kan je zien dat de tijger wakker is? Waarom heeft de tijger zijn ogen dicht of open? Deze antwoorden hoeven niet per se goed te zijn. Het gaat erom dat de kinderen gestimuleerd worden om hun fantasie zoveel mogelijk te gebruiken.

Wanneer: De activiteit zet je in na het voorlezen.

Hoofddoel: Bevorderen van taalontwikkeling en motorische ontwikkeling.

Groepsgrootte: Met de hele groep.

Tip! Op zondag 28 januari wordt de tijger tot leven gebracht in [poppentheater Madelief](#).

Tijdens activiteit

De kinderen hebben aan de prenten gezien dat de tijger slaapt. Zouden echte tijgers ook zo slapen? Kan je ook horen of de tijger slaapt? Hoe komen de kinderen hierachter? We kunnen niet weg! Wat nu? Laat de kinderen hierover nadenken en stel dan voor om samen een filmpje over tijgers te bekijken. Klik een filmpje aan waarin te zien is hoe een echte tijger slaapt. Zet de beelden af en toe op pauze. Vraag aan de kinderen wat ze zien en doe de tijger met elkaar na: de tijger ligt nu op de grond, de tijger doet nu zijn ogen dicht etc.

Tip! Hoe zet je YouTube in bij jonge kinderen? [Lees het interview in NRC met Denise Bontje.](#)

Afsluiting activiteit

Tijdens de activiteit hebben de kinderen geleerd hoe de tijger slaapt. Maar hoe slapen de kinderen zelf? Liggen zij ook als ze slapen? En liggen zij ook op de grond? Hebben zij hun ogen dicht? Wanneer gaan de kinderen slapen: als het donker is of als het licht is? Slapen ze met een knuffel? Wat voor knuffel?

Ssst! De tijger slaapt – Dieren nadoen

Als aanvulling op de voorgaande activiteit, biedt deze activiteit de mogelijkheid om de motorische ontwikkeling nog meer te stimuleren bij de kinderen die hier extra behoefte aan hebben. De prenten uit het boek kunnen namelijk ook worden ingezet bij het imiteren van de bewegingen van andere dieren.

Introductie activiteit

Laat de losse prenten van het boek zien. Wie weet nog uit welk boek dit komt? Hoe ging het verhaal ook alweer? Hoe slaapt de tijger? Door de tweede activiteit weten de kinderen waarschijnlijk al heel goed hoe de tijger slaapt. Maar hoe bewegen de andere dieren? Dat gaan de kinderen uitzoeken aan de hand van de prenten.

Wanneer: De activiteit zet je in tijdens het voorlezen.

Hoofddoel: Bevorderen van motorische ontwikkeling.

Groepsgrootte: In kleine groepjes.

Tip! Lees het prentenboek niet één keer voor, maar biedt het meerdere keren aan. Hiermee vergroot je het verhaalbeprijp en de diverse ontwikkelingsgebieden.

Tijdens activiteit

Welk dier wilde als eerste langs de tijger gaan? Welk dier is dit? Laat een kind de prent pakken. Hoe beweegt het dier? Doe de prent met de kinderen na. Hoe beweegt de kikker? Kunnen de kinderen heel hoog springen als een kikker? En heel laag? Stimuleer de kinderen om na te denken over de motoriek van de dieren en daag hen uit om verschillende bewegingen te uit te proberen (bv: hoger springen, sneller rennen, sluipen).

Afsluiting activiteit

Bespreek het boek en de activiteit met de kinderen na. Als welk dier kan je het makkelijkst naar de tijger sluipen zonder dat de tijger het doorheeft? Als welk dier is het juist heel moeilijk?

Welk dier vonden de kinderen het leukst om na te doen? Waarom?

Slaap lekker Circus (app)

[Slaap Lekker Circus](#) is een rustgevende app voor jonge peuters. In de app gaat uil naar het circus toe. Hij ziet dat alle dieren op het punt staan om te slapen. Door op een huisje te tikken komt uil bij de slaapplek van één van de dieren van het circus. Door op hen te tikken doen ze een kunstje. Ben je op ze uitgekeken dan tik je op de schakelaar en gaat het licht uit. Bij het uitschakelen van het licht zegt een mannenstem: "welterusten..." met daarachter de naam van het dier. Verder komt er geen tekst in voor. De app bevat subtiele achtergrondgeluiden die rustgevend werken.

Introductie activiteit

In het prentenboek *Ssst! De tijger slaapt* hebben de kinderen gezien dat de tijger slaapt en dat de andere dieren wakker zijn. Maar hoe slapen de andere dieren? Vertel dat de kinderen dit gaan ontdekken met de app *Slaap Lekker Circus*.

Tijdens activiteit

Open de app op de tablet. Doe het eerst voor, zodat de kinderen weten hoe de app werkt. Laat daarna een kindje naar voren komen die op het huisje van één van de dieren mag tikken. Speel de app met de hele groep, zodat jullie met elkaar kunnen bespreken hoe de dieren slapen. Wat zien de kinderen op de app? Heeft dit dier ook zijn ogen dicht? Ligt het op de grond? Snurkt het dier?

Door de rustgevende werking van de app, vinden de kinderen het misschien wel lekker om zelf ook even te liggen. Doe - net als in de app - het licht uit en zet een rustig liedje op. Zorg dat het verder muisstil is in de klas. Dit is een geschikte kalmerende activiteit voor het einde van de dag. De app kan daarnaast worden ingezet vlak voordat de kinderen gaan slapen.

Afsluiting activiteit

Bespreek de activiteit met de kinderen na. Vonden ze het ontspannen om hun ogen dicht te doen? Als het rustgevend is, kan je deze activiteit herhalen bij het afsluiten van de dag.

En nu lekker slapen (WePboek)

[En nu lekker slapen](#) is een WePboek, oftewel een geanimeerd prentenboek. WePboeken zijn een initiatief van het Kinderopvangfonds. Door het kijken naar geanimeerde prentenboeken leren peuters 5 à 6 nieuwe woorden in een half uur. Dat is veel meer dan het gemiddelde van 2 à 3 woorden per dag. Deze nieuwe woorden worden in de animaties bewegend gemaakt en ondersteund met het juiste geluid. Daardoor kunnen de peuters de nieuwe woorden beter onthouden.

Wanneer: De activiteit zet je in tijdens en na het spelen van de app.

Hoofddoel: Rustgevende werking.

Groepsgrootte: Met de hele groep.

In het filmpje wordt het WePboek twee keer achter elkaar getoond. De eerste keer wordt de animatie als geheel getoond. De tweede keer wordt de animatie onderbroken door vragen. Door de herhalende beelden en vragen verbetert het verhaalbegrip en de woordenschat van peuters. Daarnaast worden peuters door deze vragen gestimuleerd om logisch na te denken over het verhaal. Hierdoor herkennen ze bijvoorbeeld de oorzaak-gevolg verbanden van het verhaal.

Het WePboek *En nu lekker slapen* is geschikt voor kinderen van 2-3 jaar.

Introductie activiteit

Laat het DVD-hoesje of beginplaatje van het WePboek zien. Wie of wat zien de kinderen op het hoesje? Waarom ligt Poesje in bed? Omdat zij gaat slapen.

Tijdens activiteit

Bekijk het WePboek met de kinderen. De tweede keer wordt het boek getoond met vragen over het verhaal. Bespreek de vragen met de kinderen, zodat ze het verhaal nog beter begrijpen. De vragen kan je ook gebruiken als inspiratie voor een gesprek waarin je de taalontwikkeling van de kinderen stimuleert.

Na afloop kunnen de kinderen in kleine groepjes het verhaal naspelen in de poppenhoek. Zorg voor verschillende attributen zoals knuffels, poppen, dekentjes, een lampje en een voorleesboekje. Het WePboek en voorgaande activiteiten kunnen de kinderen inspireren bij het spelen.

Afsluiting activiteit

Bespreek de activiteit met de kinderen na. Slaapt knuffel op dit moment in de poppenhoek? Krijgt hij/zij een eigen knuffeltje? Heb je het lichtje voor knuffel uitgedaan?

Wanneer: De activiteit zet je in na het WePboek.

Hoofddoel: Bevorderen van taalontwikkeling en fantasiespel.

Groepsgrootte: In kleine groepjes.

Wij zijn erg benieuwd wat jullie van de activiteiten vinden! Deel jullie foto's, ervaringen en tips op onze [Facebook](#), [Twitter](#) of [Instagram](#) (#kindermedia) of mail naar communicatie@sardes.nl